

10 april 2017, vandaag naar 100 partners

Ambitie

80% van de ziekenhuizen en 50% van de overige zorgaanbieders hebben een begin met de systematische verduurzaming van hun bedrijfsvoering en werken toe naar een betrouwbaar integraal duurzaamheid keurmerk

Welkom
op de netwerkbijeenkomst
10 april 2017
Green Deal Nederland op weg naar
Duurzame Zorg

Opening door dagvoorzitter

Janneke Timmerman

Ministerie van Economische Zaken

Ontwikkelingen Green Deal door Adriaan van Engelen Milieu Platform Zorgsector

Ambitie

80% van de ziekenhuizen en 50% van de overige zorgaanbieders hebben een begin met de systematische verduurzaming van hun bedrijfsvoering en werken toe naar een betrouwbaar integraal duurzaamheid keurmerk

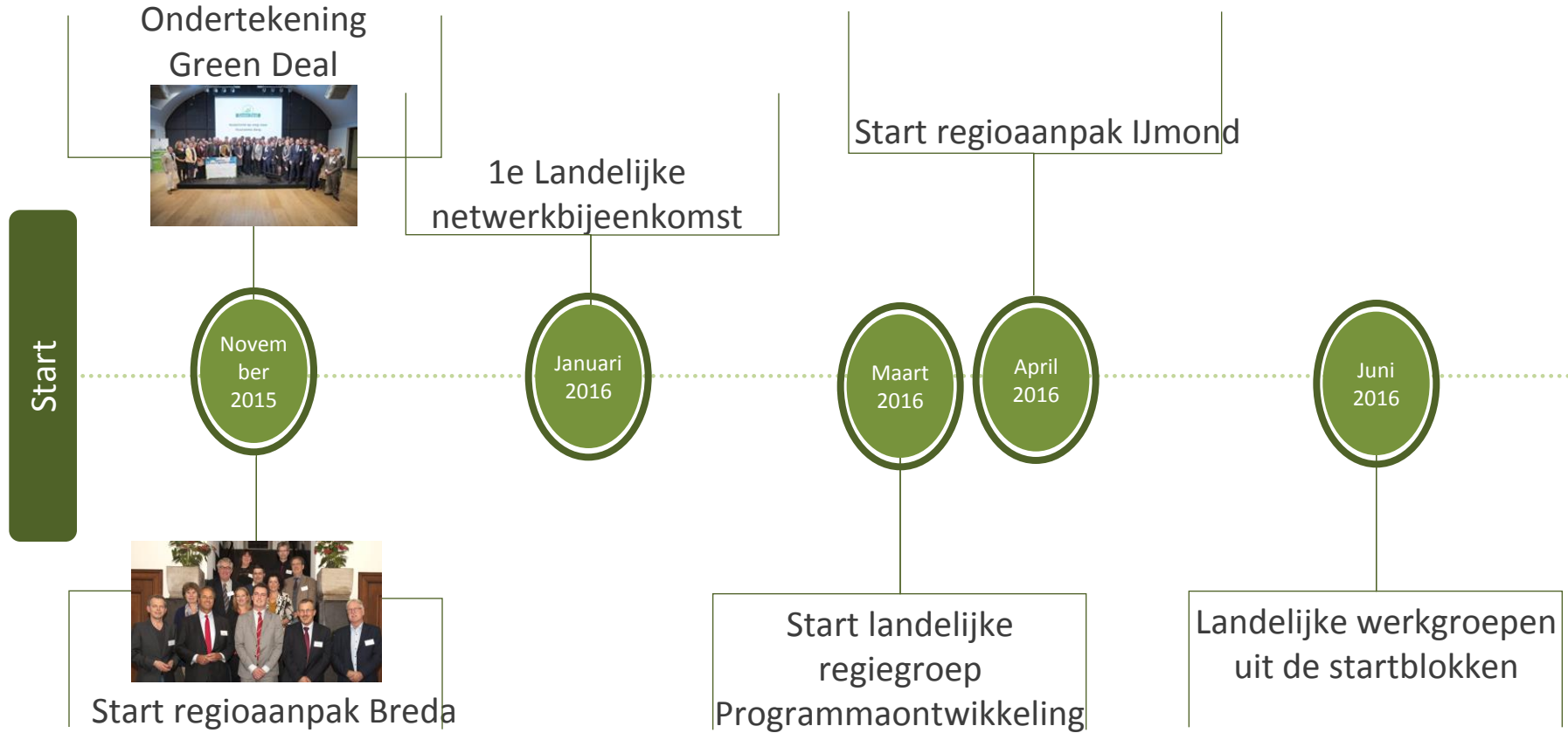
Versnellen door:

- Agendering bij bestuurders
- Delen kennis en best practices
- Bewustwording en communicatie
- Verdiepen thema's
- Aanpakken van knelpunten
- Ondersteunen van regionale aanpak
- Nulmeting, kpi's
- *Toekomstagenda*

Tijdslijn

Green Deal Samen op weg naar Duurzame Zorg

Tijdslijn

Green Deal Samen op weg naar Duurzame Zorg

Werkgroepen aan de slag:

- Energietreks
  - Voeding
  - Medicijnresten
  - Toekomstagenda
- Uitrol regioaanpakken

Start regioaanpak West-Holland

Septem
ber
2016

Novem
ber
2016

2017

Februari
2017

April
2017

2^e Landelijke
netwerkbijeenkomst

Start regioaanpak
Utrecht

0-meting Green Deal
zorginstellingen

Kern GD:

- Agendering bij bestuurders
- Delen kennis en best practices
- Bewustwording en communicatie
- Verdiepen thema's
- Aanpakken van knelpunten
- Ondersteunen van regionale aanpak
- Nulmeting, kpi's
- Toekomstagenda

GD verder:

- Agendering bij bestuurders
- Delen kennis en best practices
- Bewustwording en communicatie
- **Verdiepen thema's**
- Aanpakken van knelpunten
- Ondersteunen van regionale aanpak
- Nulmeting, kpi's
- Toekomstagenda

Invulling met extra kennis

1 inkopen

2 voeding

3 energie

4 afvalwater

Nulmeting

Regionale aanpak

Knelpunten & uitdagingen

thema's in de deelsessies

toekomstagenda om 3 uur

Nulmeting

Werkgroep:

Philips, Strukton, Van Beek,

Intrakoop, ODNZKG, RdGG, MPZ

Dank aan 45 instellingen die deelgenomen hebben op de Green Deal enquête

Alrijne Zorggroep

AMC

Amphia Ziekenhuis

Amsta

BovenIJ ziekenhuis

Careyn

Curium-LUMC

De Hoogstraat Revalidatie

De Rijnhoven

Debreedonk

GGZ Delfland

Hartekampgroep

HVO-Querido te Amsterdam

Leystroom

Libertas Leiden

MC Slotervaart

Medisch Centrum Leeuwarden

Noorderbreedte B.V.

OLVG

Radboudumc

Raffy zorg

Reinier de Graaf groep

Residentie Ruiterbos

Revant

Rode kruis ziekenhuis

Rutger de Graaf

s Heeren Loo Zorggroep

SHDH

St. Elisabeth

Stichting Altrecht

Stichting Amstelring groep

Stichting AxionContinu groep

Stichting Diaconessenhuis

Stichting Heliomare

Surplus

Thebe

UMC Utrecht

Van der Hoeven Kliniek

Vecht en IJssel

VieCuri

ViVa! Zorggroep

VUMC

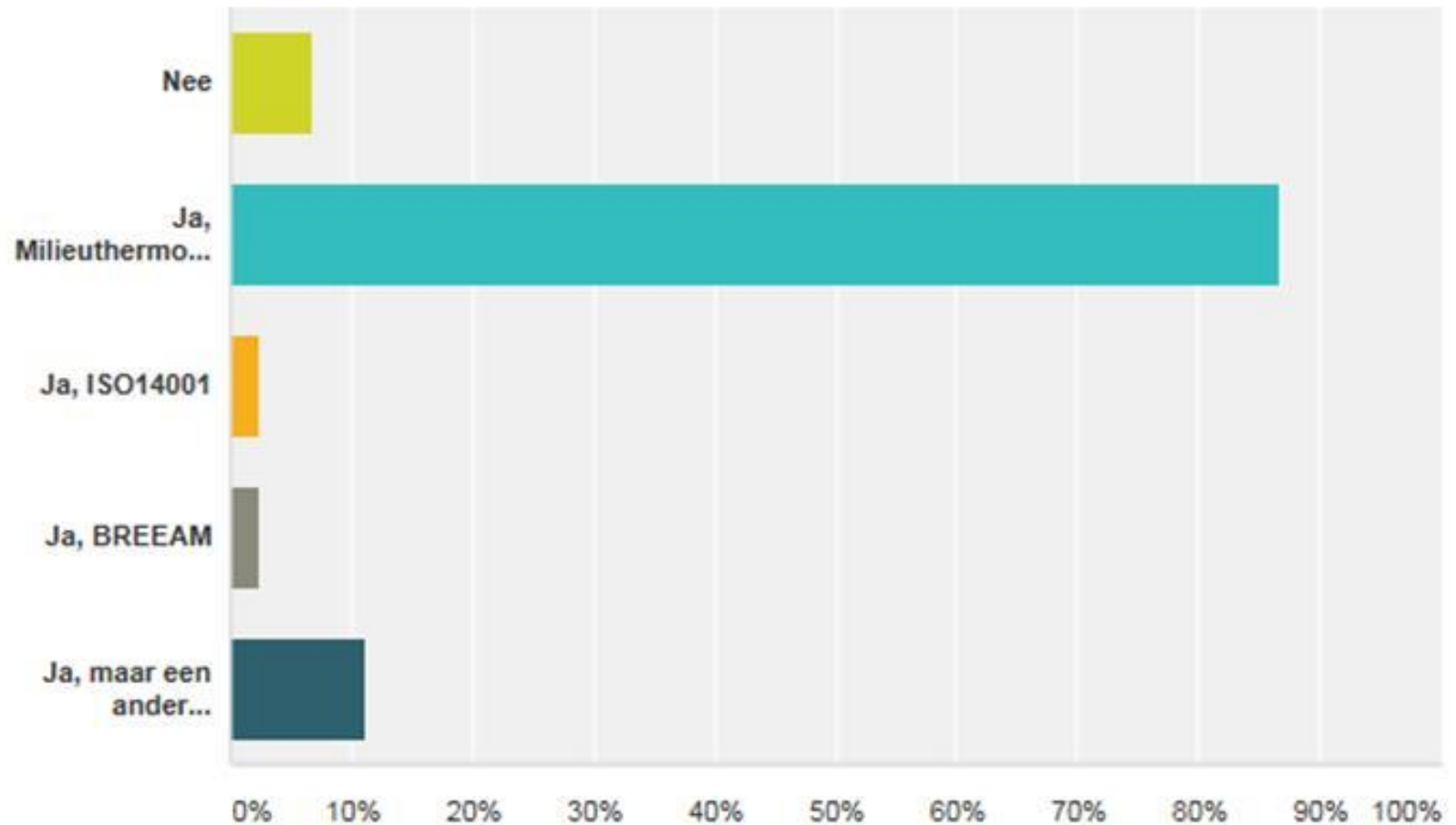
Wijdezorg

ZGT

Zuiderhout

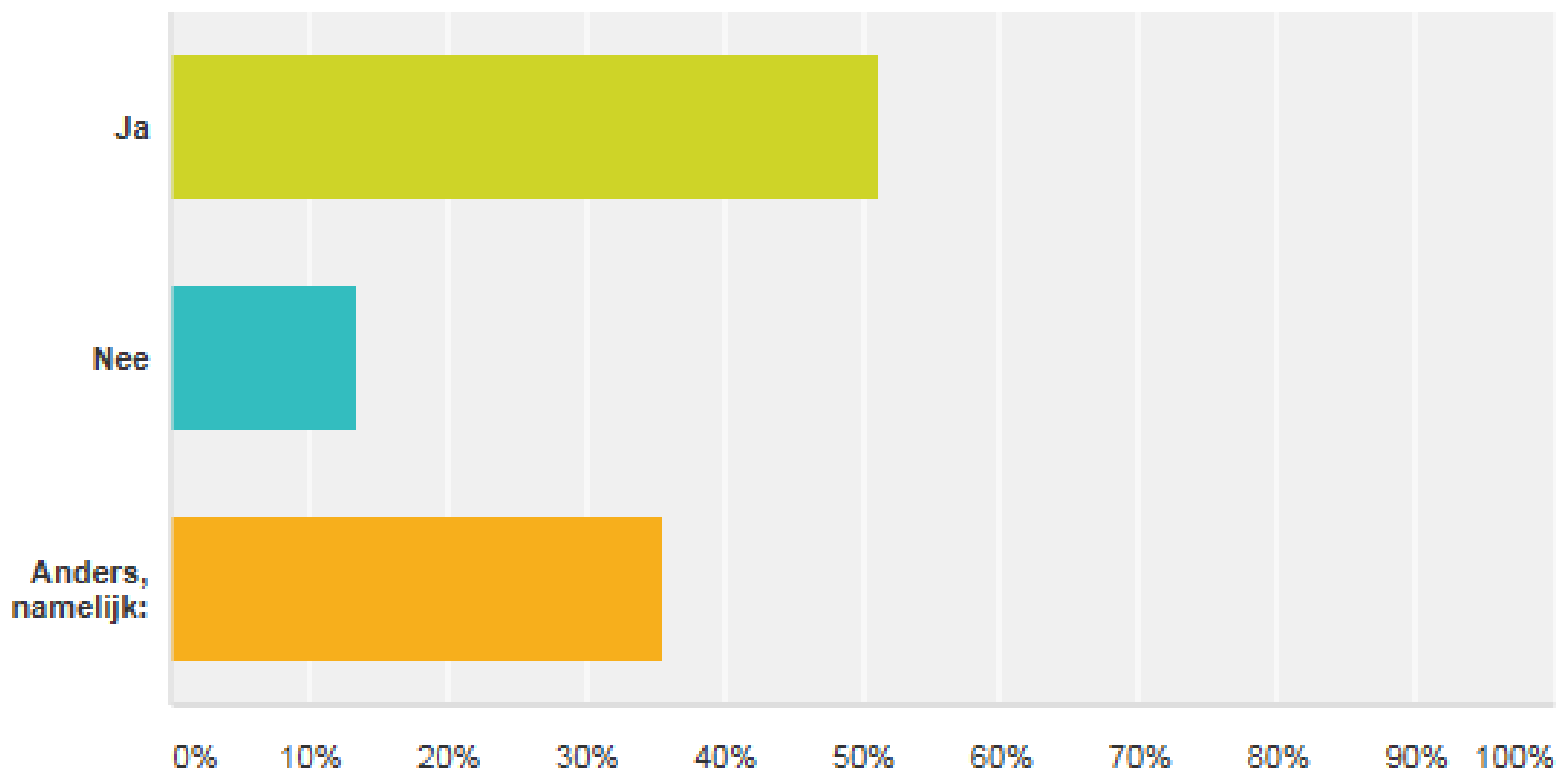

Meer dan **90%** van de instellingen geeft aan dat toegewerkt wordt naar een **milieukeurmerk**

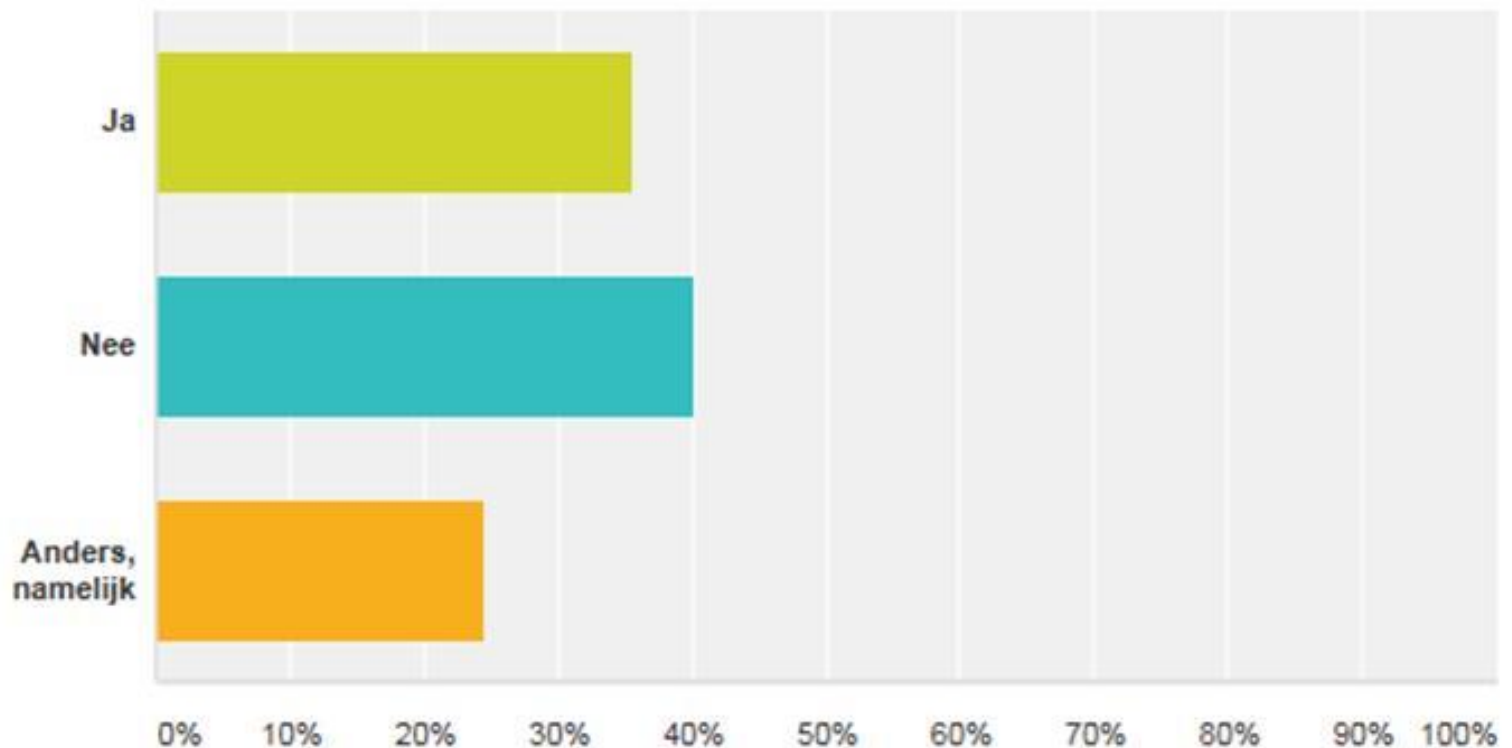

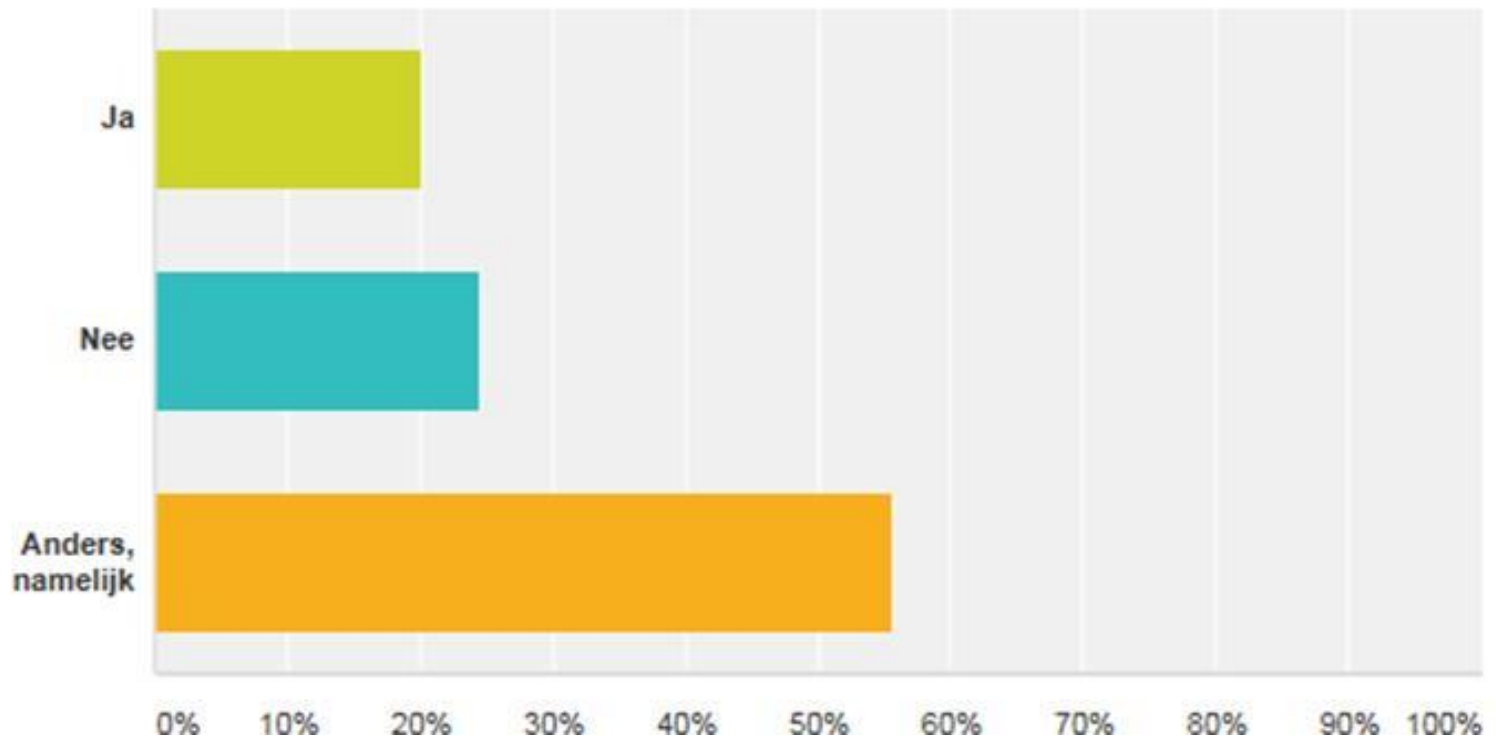
Meer dan **50%** van de instellingen geeft aan dat het **energieverbruik** wordt **gemeten, gemonitord en bewaakt**

Bijna 50% van de instellingen geeft aan dat **groene stroom** met garantie van Nederlandse oorsprong of Europese windenergie wordt ingekocht of dat dat de komende jaren gerealiseerd gaat worden

75% van de instellingen geeft aan dat een **MVO manager** is aangesteld of dat die rol belegd is in de organisatie

**Enquête is aangevuld met
onderzoek door de werkgroep
nulmeting naar de 258 grootste
zorgaanbieders**

23% voldoet aan de doelstelling van de Green Deal

categorie	aantal	voldoet aan GD	%
Ziekenhuizen	82	37	45%
GGZ	40	5	13%
Gehandicaptenzorg	38	1	3%
VVT	98	17	17%
Totaal	258	60	23%

42 (van de 45) instellingen geven
aan dat zij voorbeelden van
investerings in duurzaamheid
willen **delen met anderen**

Luc Lenaerts, van werkgroep Nulmeting

Waarom is het van belang?
Kloppen de uitkomsten?
Wat valt je op?
Hoe verder?

**258 grote instellingen, 60
voldoen al.**

Nog 198 binnen de GD trekken.

Trekt u er ook 1 naar binnen?

Regionale aanpak

Amsterdam, Breda, Regio IJmond,
regio West Holland, Utrecht

Regionale aanpak

- Agendering bij bestuurders
- Delen kennis en best practices
- Bewustwording en communicatie

Regionale aanpak

- **3 doelen GD**
- **Verkennen zelfregulering**
- **Besparen op handhaving EED en erkende maatregelen**
- **Win-win-win**

Regionale aanpak

- **Gemeente moet het willen & kunnen**
- **Leidraad voor gemeenten/ OD is beschikbaar**
- **Milieuthermometer Zorg is hier sterk bindend instrument**
- **10 regio's verkennen dit jaar deze aanpak (10x6à8=60à80 nieuwe GD instellingen)**

Uitdagingen

- **Op agenda's van VWS komen die overleggen met de zorgbestuurders**
- **Woningbouwcorporaties als partner**

Ambitie

80% van de ziekenhuizen en 50% van de overige zorgaanbieders lees 258

zorgaanbieders waarvan 60 voldoen

werken systematisch aan verduurzaming van hun bedrijfsvoering

met de Milieuthermometer of vergelijkbaar.

Ambitie II

**Na ambitie I volgt ambitie II,
de route naar een circulaire en
fossielvrije bedrijfsvoering.**

De toekomstagenda.